

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Fkf.II.125/2016/5.sz.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2016. április 27. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

végzést:

Az életveszélyt okozó testi sértés büntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt és társai ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék 2015. október 27. napján kelt 9.Fk.161/2015/42. számú ítéletét a fellebbezéssel érintett I. r., ifj. II. r., fk. III. r., VI. r. és VIII. r. vádlottak tekintetében helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült 52.700 (ötvenkettőezer-hétszáz) bűnügyi költségből I. r. vádlott 10.000 (tízezer) Ft-ot, ifj. II. r. vádlott 10.000 (tízezer) Ft-ot, fk. III. r. vádlott 10.000 (tízezer) Ft-ot, VI. r. vádlott 10.000 (tízezer) Ft-ot, VIII. r. vádlott 12.700 (tizenkettőezer-hétszáz) Ft-ot visel.

Indokolás

I.

A Debreceni Törvényszék a rendelkező részben írt határozatával

I.r. vádlottat társtettesként elkövetett garázdaság büntette (Btk. 339. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és d) pont), 2 rb. társtettesként elkövetett testi sértés büntettének kísérlete (Btk. 164. § (1), (3) bekezdés), társtettesként elkövetett magánlaksértés büntette (Btk. 221. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) és d) pont, (4) bekezdés) és testi sértés büntettének kísérlete (Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés I. fordulat) miatt halmazati büntetésül 3 év 6 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, mellékbüntetésül 4 év közügyektől eltiltásra;

ifj. II.r. vádlottat társtettesként elkövetett garázdaság büntette (Btk. 339. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és d) pont), társtettesként elkövetett testi sértés büntettének kísérlete (Btk. 164. § (1), (3) bekezdés), társtettesként elkövetett magánlaksértés büntette (Btk. 221. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) és d) pont, (4) bekezdés) és bűnsegédként elkövetett testi sértés büntettének kísérlete (Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés I. fordulat) miatt halmazati büntetésül 3 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, mellékbüntetésül 4 év közügyektől eltiltásra;

fk. III.r. vádlottat társtettesként elkövetett garázdaság büntette (Btk. 339. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és d) pont), társtettesként elkövetett testi sértés büntettének kísérlete (Btk. 164. § (1), (3) bekezdés), társtettesként elkövetett magánlaksértés büntette (Btk. 221. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) és d) pont, (4) bekezdés) és bűnsegédként elkövetett testi sértés büntettének kísérlete (Btk. 164. §

(1) bekezdés, (8) bekezdés I. fordulat) miatt halmazati büntetésül 2 év 10 hónap fiatakorúak börtönében végrehajtandó szabadságvesztésre, mellékbüntetésül 3 év közügyektől eltiltásra;

VI.r. és VIII.r. vádlottakat bűnsegédként elkövetett garázdaság büntette (Btk. 339. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és d) pont), tártettesként elkövetett magánlaksértés büntette (Btk. 221. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) és d) pont) és bűnsegédként elkövetett testi sértés büntetnének kísérlete (Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés I. fordulat) miatt egyaránt 1 év 6 hónap, végrehajtásában 4 évi próbaidőre felfüggesztett börtönre ítélte.

Meghatározta a feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontját, rendelkezett a lefoglalt bűnjelekről, és a bűnügyi költség viseléséről.

II.

Az elsőfokú ítélet ellen egyrészt az ügyész jelentett be fellebbezést fk. III.r. vádlott vonatkozásában a Be. 373. § (1) bekezdés II. d) pontja alapján abszolút eljárási szabálysértésre hivatkozva, az elsőfokú ítéletnek e vádlottat érintő hatályon kívül helyezése érdekében. Indokai szerint az elsőfokú bíróság eljárási szabályt sértett, amikor fk. III.r. vádlott távollétében hirdette ki az ítéletet. A bíróság a tárgyalást a határozat meghozatalára és kihirdetésére napolta el. A fiatakorú vádlott esetében azonban érvelése szerint a Be. 322. § (2) bekezdése nem biztosítja annak a lehetőségét, hogy a bíróság a szabályszerűen megidézett terhelt távollétében hirdesse ki az ítéletét. A Be. 461. § (1) bekezdésének, valamint a 279. § (3) bekezdésének helyes értelmezésével megállapítható, hogy csak a szabályszerűen megidézett felnőtt vádlottnál teszi lehetővé a törvény a terhelt távollétében a határozat kihirdetését. Az ítélethirdetés a tárgyalás érdemi része. A bíróság ekként olyan személy távollétében tartotta meg a tárgyalást, akinek részvétele a törvény értelmében kötelező, így a fiatakorú vádlottnál abszolút hatályon kívül helyezési ok valósult meg. A többi vádlottra nézve az ügyész nem élt jogorvoslattal.

Az ítéletet másfelől védelmi perorvoslatok támadták.

I.r. vádlott védője elsősorban felmentésért, másodlagosan enyhítésért;

ifj. II.r. vádlott védője enyhítés érdekében;

fk. III.r. vádlott védője a jogorvoslat irányának megjelölése nélkül;

VI.r. vádlott és védője enyhítés céljából;

VIII.r. vádlott védője elsősorban felmentésért, másodsorban a büntetés enyhítése érdekében jelentett fellebbezést.

Az ítélet IV.r., V.r., VI.r., IX.r., X.r. és XI.r. vádlottak vonatkozásában első fokon jogerőre emelkedett.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.377/2015/3-I. számú átiratában fk. III.r. vádlott vonatkozásában az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló ügyészi fellebbezést fenntartotta. Álláspontja szerint az ügyészi jogorvoslatban kifejtettek szerint a fiatakorú vádlottnál az ítélet hatályon kívül helyezését eredményező feltétlen eljárási szabálysértés valósult meg. A többi

fellebbezéssel érintett vádlottnál - a tényállást, a cselekmények jogi minősítését, a kiszabott büntetéseket és járulékos kérdésekben hozott rendelkezéseket is törvényesnek tartva - az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A Be. 361. § alapján tartott nyilvános ülésen az ügyész a fellebbezésekre tett észrevételében foglaltakat fenntartva fk. III.r. vádlott tekintetében az ítélet hatályon kívül helyezését, a többi, jogorvoslattal élő vádlottnál a határozat helybenhagyását indítványozta.

A nyilvános ülésen I.r. vádlott a védelmi fellebbezést fenntartva elsősorban bizonyítottság hiánya miatt a vádlott felmentésére, másodlagosan enyhébb minősítés megállapítására és a büntetés enyhítésére tett indítványt. Álláspontja szerint még a vádbeli tényállás bizonyítottsága esetén sem igazolható, hogy az I.r. vádlott a több részre tagolható erőszakos cselekménysorban szándékegységben járt el társaival. A garázdaság bünteténél e vádlottnál a felfegyverkezve elkövetés nem állapítható meg, mint ahogy az sem, hogy szándéka kiterjedt arra, miszerint id. életveszélyes sérülést szenvedhet. E vádlottat cselekményében végig az vezette, hogy megakadályozza a verekedés kiszélesedését. Fiának megütését egy nevelő jellegű, „atyai feddésnek” értékelte csupán, mely nem tükrözi a súlyos sérülés okozására irányuló szándékot.

Ifj. II.r. vádlott védője a jogorvoslatát szintén fenntartva, a szabadságvesztés enyhítését, és a végrehajtásnak a próbaidőre történő felfüggesztését kérte.

Fk. III.r. vádlott védője, osztva az ügyészi fellebbezésben foglaltakat, a fiatalkorú vádlottra nézve abszolút eljárási szabálysértésre hivatkozva az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta.

VI.r. vádlott védője a büntetés enyhítését célzó fellebbezést fenntartotta.

VIII.r. vádlott védője, osztva I.r. vádlott védőjének perbeszédében foglaltakat elsősorban a bizonyítottság hiánya miatt a VIII.r. vádlott felmentésére tett indítványt. Érvelése szerint a bizonyítékok nem alkotnak olyan zárt láncot, mely alkalmas e vádlott terhére kétséget kizáró módon a büntetőjogi felelősségét megalapozó tényállás megállapítására.

III.

A fellebbezések nem alaposak.

A bejelentett perorvoslatok folytán az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a fellebbezéssel érintett vádlottakra nézve a Be. 348. § (1) bekezdése és a Be. 349. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelemben felülbírálta. A törvényben előírt teljes revízió keretében a fellebbezések okára és céljára tekintet nélkül bírálta felül a tényállás megalapozottságát, a bűnösség megállapítását, a bűncselekmények minősítését és a büntetés kiszabását is.

III.1.

A felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le. Nem vétett sem feltétlen, sem olyan jellegű relatív perjogi hibát, amely a bizonyítás törvényességét érintené, vagy az érdemi felülbírálatot kizárná.

A másodfokú bíróság nem találta alaposnak az ügyészi fellebbezést és a fellebbviteli főügyész átiratában foglaltakat, miszerint fk. III.r. vádlottat érintően abszolút eljárási szabálysértés valósult meg azzal, hogy a bíróság távollétében hirdette ki ügydöntő határozatát.

Az iratok tartalma alapján rögzíthető, hogy a törvényszék a perbeszégeket, és a vádlottak utolsó szó jogán tett felszólalását követően a 2015. október 21-i tárgyalást a határozathirdetésre 2015. október 27. napjára elnapolta (39.sz.jkv.47.o.). Az ítélethirdetés napján fk. III.r. vádlott szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg (42.sz.jkv.), ami azonban a következők szerint nem volt akadálya a határozat kihirdetésének.

A Be. 446. §-a szerint a perjogi törvény rendelkezéseit a fiatalkorú elleni büntetőeljárásban a XXI. Fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. Ebből következik, hogy a törvény általános előírásai a fiatalkorúak elleni eljárásában is irányadók, kivéve, ha a jogalkotó az idézett Fejezetben a generálistól eltérő, speciális normát fogalmaz meg.

A Be. 322. § (2) bekezdése értelmében a határozat meghozatalára és kihirdetésére elnapolt tárgyaláson, ha a vádlott, illetőleg a védő szabályszerű idézés ellenére nem jelenik meg, a határozat a vádlott, illetőleg a védő távollétében is kihirdethető. E mulasztás miatt igazolásnak nincs helye. E törvényi rendelkezés célja az eljárás gyorsítása, és a vádlottnak, vagy a védőnek az ítélethirdetés határnapján való távolmaradásából eredő esetleges visszaélések elkerülése. A törvény ezen általános, igen fontos, az eredményes ítélethirdetést garantáló rendelkezése nem csak a felnőtt terheltnél, hanem a fiatalkorúnál is irányadó, mert a Be. XXI. Fejezetében e normától nincs eltérő szabályozás.

A Be. 461. § (1) bekezdése szerint a fiatalkorú vádlott távollétében a tárgyalás a XXV. Fejezet alapján valóban nem tartható meg. Jelen esetben azonban szó sem volt távollétes eljárásról, mert a fiatalkorú tartózkodási helye ismert volt, és a tárgyalás azon részén, ahol megjelenése kötelező, jelen volt.

A Be. 461. § (2) bekezdése szerint a fiatalkorú vádlottal szemben a Be. 279. § (3) bekezdése nem alkalmazható. E törvényi rendelkezés alkalmazására azonban nem is került sor, mert a bíróság nem adott olyan tájékoztatást a fiatalkorú terheltnek, hogy a tárgyalás a távollétében megtartható, és erre értelemszerűen engedélyt sem adott a törvényi rendelkezés tilalmából kifolyólag.

Az ügyészi fellebbezésben hivatkozott Be. 447. § (1) bekezdése sem rögzít olyan rendelkezést, mely kizárná, hogy a bíróság a fiatalkorú vádlottnál a Be. 322. § (2) bekezdését alkalmazza. Ilyen előírást a külön eljárás más részletszabályai sem fogalmaznak meg, ezért nem volt törvényi akadálya, hogy a bíróság a határozat kihirdetésére elnapolt tárgyaláson ítéletét a szabályszerűen megidézett fiatalkorú vádlott távollétében hirdesse ki. A tárgyalás valóban egységes, azonban a Be. 322. § (2) bekezdése olyan speciális normát határoz meg, mely az ítélethirdetési részen oldja a törvény szigorát és a felnőtt, valamint a fiatalkorú vádlottnál is lehetővé teszi, hogy a szabályszerűen megidézett terhelt távollétében a bíróság kihirdesse ügydöntő határozatát. Az ügyészi fellebbezés nem jelölt meg - és a törvényi szabályozásra figyelemmel nem is jelölhetett meg - olyan rendelkezést, mely a Be. 322. § (2) bekezdés alkalmazását a fiatalkorúnál kizárná.

A kifejtettekből következik, hogy az ügyész álláspont téves, miszerint abszolút hatályon kívül helyezési ok valósult meg, mert a határozat kihirdethető volt fiatalkorú terhelt távollétében is. E perszakra nem mondható ki a terhelti jelenlét kötelezettsége, miáltal a távolmaradás nem ütközik a

Be. 373. § (1) bekezdés II. a) pontjába. Ezen okok miatt nem volt akadálya az érdemi felülbírálatnak a fiatakorú vádlott esetében sem.

III.2.

Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett és megalapozott tényállást állapított meg, mely a Be. 351. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban is irányadó azzal, hogy id. sértett a sérelmére elkövetett magánlaksértés büntette miatt 2011. július 24. napján terjesztett elő joghatályos magánindítványt (nyomozási irat 243-245.lap).

A törvényszék a tényállásban azonban - ítéletszerkesztési hibából eredően - rögzített olyan, a vádlottak szándékára és annak formájára vonatkozó megállapításokat is, melyek nem tekinthetők a követett bírói gyakorlat szerint a tényállás részét alkotó un. tudati tényeknek, hanem a jogi indokolásba tartoznak. Ilyennek tekinthetők az ítélet 13. oldalának 4. bekezdésében I.r., fk. II.r. és fk. III.r. vádlottak szándékára, a 13. oldal 6. bekezdésében I.r. vádlott szándékára, a 13. oldal 7. bekezdésében az elkövetési eszköz élet kioltására való alkalmasságának megítélésére, a 15. oldal 3. bekezdésében id. sérelmére elkövetett bántalmazásnál az I.r. vádlott szándékára, a 15. oldal 3., 4. és 6. bekezdésében az I.r. vádlott szándékára, valamint a vádlott-társak szándékerősítő hatására, továbbá a 15. oldal 7. bekezdésében az elkövetési eszközök élet kioltására alkalmas voltára vonatkozó megállapítások. A vádlotti szándékokra és az elkövetési eszközökre a törvényi tényállásban írtakkal való megfeleltetésével kapcsolatos megállapításoknak a történeti tényállásban nincs helye a következő indokok alapján.

A Be. 258. § (3) bekezdés c) pontja szerint az ítélet és az ügydöntő végzés indokolása tartalmazza a bíróság által megállapított tényállást. A bíróság által megállapított tényállás az ítélet indokolásának központi, kiemelt fontosságú része, mely meghatározza a terhelt bűnösségéről szóló döntést és számos más eljárásjogi kihatása is van, mint például a tényálláshoz kötöttséggel összefüggésben a fellebbezési bíróság ténybeli változtatásának korlátai.

A tényállás a büntetőjogilag releváns tények összessége. A tény, mint főnév a valóság egy mozzanatát jelenti, ami van, illetve megtörtént, illetőleg amit valaki, vagy valakik megtettek. Jogi értelemben olyan eset, amelynek jogi következményei vannak. A tény, illetve tényállás grammatikai értelmezése szempontjából hangsúlyos, hogy a tény fogalmának egyik lényegi eleme a valóság, mely tükröződik a büntető perjogban is, miszerint a bíróságnak a valóságnak megfelelő tényállás megállapítására kell törekednie (Be. 75. § (1) bekezdés).

A büntető eljárásjogi történeti tényállás a bíróság által bizonyítottanak talált, a múltban megtörtént eseményekből, azaz tényekből épül fel. Kétségtelen, hogy az ítéleti tényállás történeti részében rögzített ténymegállapítások nem kizárólag fizikai jellegű külső történések, de un. belső történések, tudati tények is lehetnek (Kúria Bfv.II.1424/2015/9.). Az elkövető tudattartalmát érintő - jogi fogalmak formájában megjelenő - következtetések azonban a jogi értékelés körébe tartoznak, s miután nem ténymegállapítások, a másodfokú eljárásban a tényálláshoz kötöttség elvének sérelme nélkül módosíthatók (BH2005. 167.).

Az un. történeti tudati tényeket meg kell különböztetni a jogi tudati tényektől. Amíg a történeti tudati tények - mint például az orgazda tudatában a megszerzett ingó bűncselekményből származó voltának megjelenése, vagy csalásnál a megtévesztésnek a tettes vagy részes általi felismerése - a tényállás részét képezhetik és a Be. 352. §-ában írt keretek között változtathatók meg a másodfokú eljárásban, addig a kizárólag jogi fogalmak (pl. szándékosság, gondatlanság, célzat) formájában

megjelenő jogi tudati tények azok, melyek a másodfokú eljárásban a megalapozatlanság kiküszöbölése kapcsán megfogalmazott kötöttségek nélkül módosíthatók (Kúria Bhar.II.502/2014/5.). A megkülönböztetés alapja, hogy a történeti tudati tények a bizonyítékok mérlegelésén nyugvó ténymegállapítások, míg a jogi tudati tények, mint jogkövetkeztetések a konkrét tényállás jogi értékeléséből, azaz a valónak elfogadott történeti tényállásnak a büntető törvény általános és különös részi törvényi tényállásával való összevetéséből erednek.

A kifejtettek szerint egyes tudati tények, azaz az un. történeti tudati tények, melyek nem a törvényi tényállás jogi fogalmaiban, vagy az eredményhez fűződő szándék vagy gondatlanság formájában jelennek meg, hanem a külvilágban megnyilvánuló külső tényekhez kapcsolódnak szervesen, a történeti tényállás részét alkothatják.

A bűnösségre, annak formájára vonatkozó, a büntető törvény általános vagy különös részében megjelenő fogalmak azonban egyértelműen a jogi indokolásba tartoznak és nem a történeti tényállásba, ezáltal a másodfokú eljárásban kötöttség nélkül módosíthatók. Ez a perjogi álláspont megfelel a Legfelsőbb Bíróság, illetve a Kúria iránymutatásának, és az annak megfelelően követett ítélkezési gyakorlatnak is, amint azt a Kúria is kiemelte a Bhar.II.502/2014/15. számú végzésének indokolásában a II.3. részben, valamint a Bfv.II.1256/2015/6. számú határozatában, melyben kifejtette, hogy téves a jogi következtetéseknek a történeti tényállásba foglalása azon esetben, amikor tisztán jogi értékelésről van szó és nem tényből tényre következtetésről. A jogi tudati tények vonatkozásában ennek megfelelően döntött korábban több esetben az ítélőtábla (Bf.II.516/2014/24.sz., Bf.II.9/2016/11.sz., Fkf.II.102/2016/9.sz.).

A jogkérdés elvi jelentőségű, mert érdemi kihatással van nem csak a másodfokú és harmadfokú eljárásban, de a felülvizsgálati eljárásban is a tényálláshoz kötöttség elvére. Ha olyan álláspontot fogadna el a bíróság, hogy a szándék, vagy gondatlanság, illetve e fogalmak részelemei, a történeti tényállás részét képezik, a másodfokú bíróság a tényálláshoz kötöttség elvéből eredően a vádlott terhére az egyébként nyilvánvalóan téves tényállást sem módosíthatná, azaz nem változtathatná meg az elsőfokú ítéletben szereplő minősítést, mely kardinális eleme a másodfokú reformációnak, de különösen a harmadfokú eljárásnak, ahol bizonyításra és szélesebb körű ténybeli reformációra már nincs lehetőség.

A kifejtettekre tekintettel az ítélőtábla a tényállásból az ítélet 13. oldalának 4. bekezdésében és a 13. oldal 6. bekezdésében I.r. vádlott szándékára, a 13. oldal 7. bekezdésében az elkövetési eszköz élet kioltására való alkalmasságának megítélésére, a 15. oldal 3. bekezdésében id. sérelmére elkövetett bántalmazásnál az I.r. vádlott szándékára, a 15. oldal 4. és 6. bekezdésében a vádlott-társak szándékerősítő hatására, valamint a 15. oldal 7. bekezdésében az elkövetési eszközök élet kioltására alkalmas voltára vonatkozó megállapításokat mellőzi és azokat a jogi indokolás részének tekinti.

A másodfokú bíróság ennek megfelelően bírálta felül az egyébként az objektív, külső tények, és a nem jogi tudati tények tekintetében megalapozott tényállást.

A törvényszék az ügy helyes megítélése szempontjából lényeges bizonyítékokat megvizsgálta és azokat a logika szabályai szerint okszerűen értékelte. Számba vette a terheltek védekezését, a cselekményt észlelő más személyek tanúvallomását, valamint a sérüléseket elemző orvosszakértői véleményeket, továbbá a releváns okirati bizonyítékokat is. Kétségtelen, hogy elsősorban a személyi bizonyítási eszközökből származó bizonyítékok lényeges és részletkérdésekben is eltértek. Rövid idő alatt, közterületen lezajló, tömeges verekedésnél ez tipikus, életszerű. Az elsőfokú bíróság azonban igen gondos bizonyítás lefolytatása után helytállóan fogadott el egyes bizonyítékokat a

tényállás alapjául és megfelelő indokkal vetett el olyan bizonyítékokat (bizonyíték-részeket), melyek részben a személyi bizonyítás, részben a tárgyi jellegű bizonyítékok tükrében nem voltak megfelelő bizonyító erejűek. A két ellenérdekű család vallomásait a bíróság nagy alaposággal mérlegelte. Nem tévedett, amikor a vádlottak, felelősséget vitató, vagy cselekményük súlyát csökkenteni kívánó vallomásaival szemben elsősorban a sértetti oldal tanúvallomásait fogadta el ítélezése alapjául. Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét kifogástalanul teljesítette. Az elsőfokú bíróság az ún. ténybíró, mely a tényállást a bizonyítékok közvetlen megvizsgálása után a törvényi korlátok között szabad meggyőződése szerint bírálja el. Az elsőbírósági logikus bizonyíték-értékelés felülmérlegelésének a másodfokú eljárásban nincs helye, figyelemmel a tényálláshoz kötöttség már idézett elvére. A vádlottak javára eltérő tényállást megállapítását célzó védelmi fellebbezések a tényállás megalapozottsága folytán eredményre nem vezethettek.

III.3.

Az elsőfokú bíróság törvényesen vont következtetést a fellebbezéssel érintett vádlottak bűnösségére és a cselekmények minősítése is megfelel az anyagi jognak. Az elsőfokú bíróság valamennyi perorvoslattal élő vádlottnál igen részletesen elemezte a feltárt tárgyi és alanyi körülményeket és a cselekményeket az anyagi jognak megfelelően minősítette. Megalapozottan állapította meg, hogy a vádlottak javára jogos védelmi helyzet nem állapítható meg. Törvényesen került sor az ítéletben foglaltak szerint a testi épséget, a házi jogot és a köznyugalmat sértő cselekmények minősítésére is. A törvényszék a Kúria kötelező iránymutatásait és a követett ítélezési gyakorlatot figyelembe véve valamennyi perorvoslattal élő vádlottnál kifogástalanul minősítette a cselekményeket és erről részletekbe menő, alapos, színvonalas indokolást adott.

I.r. vádlott védője jogorvoslatában részben támadta a cselekmények minősítését is. E körben kiemeli az ítélet, hogy az I.r. vádlottnak fia, fk. sérelmére elkövetett cselekménye semmiképp sem tekinthető jogszerű „atyai feddésnek”, melyre a védő hivatkozott. A viszonylag könnyen sérülő, porcos orrtájék kis-közepes erejű megütésekor a felnőtt vádlott tudatában fel kellett merülnie a súlyosabb, nyolc napon túli gyógytartamú sérülés bekövetkezésének, eshetőleges szándéka a súlyosabb eredményt illetően egyértelműen megállapítható. A verekedés kiszélesedésének megakadályozása, mint az ütés védő által hivatkozott motívuma, nem teszi jogossá a nyilvános helyen a kölcsönös dulakodásba avatkozva a III.r. vádlott ököllel történő orron ütését. Egy pofon, kisebb erejű ütés nem feltétlen enged következtetni önmagában a súlyos testi sértési szándékra, azonban az irányadó tényállásban írt elkövetési magatartás, az orrnak a vérző sérüléssel járó támadása megfelelő alapot nyújt a súlyos testi sértés büntette kísérletének megállapítására.

Nem tévedett a törvényszék akkor sem, amikor a térben és időben elváló cselekménysort vizsgálva, az életveszélyt okozó testi sértés kísérletében marasztalt vádlottaknál - köztük I.r. vádlottnál - a csoportosan és felfegyverkezve elkövetett garázdaság büntetettét is megállapította. A garázdaság ugyanis valódi anyagi halmazatot alkot a súlyosabban büntetendő testi sértés büntetével, és a köznyugalmat sértő bűncselekménynél az elsőfokú ítéletben megállapított minősítő körülményeket is megalapozza a hibátlanul rögzített történeti tényállás.

Nem osztotta a másodfokú bíróság I.r. vádlott védőjének érvelését abban sem, hogy e vádlottnak még eshetőleges formában sem terjedt ki a szándéka az életveszélyes eredményre. Ez a jogi álláspont téves. A vádlott egy lapáttal, kitartó szándékkal, ölési kijelentéseket is téve ütötte fejen id. sértettet. Az elsőfokú bíróság által feltárt alanyi és tárgyi körülmények alapján biztonsággal lehet következtetni a vádlott tudattartalmára, ezáltal szándékára. A vádlott nem vitásan a testi épség

megsértését illetően egyenes szándékkal járt el, míg az életveszélyes eredménynél eshetőleg szándéka állt fenn. A vádlott cselekménye közel áll az emberölés kísérletéhez, a törvényszék azonban részletesen és alaposan kifejtette, hogy milyen okok folytán minősítette a cselekményt életveszélyt okozó testi sértés büntette kísérletének. A minősítés megváltoztatására így a másodfokú bíróság e részben sem látott alapot. Az elsőfokú bíróság szem előtt tartotta a Kúria iránymutatásait, az ítélet a 42. oldal 5. bekezdésében csak annyi helyesbítést igényel, hogy a felhívott elhatárolási kérdéseket, valamint az életveszélyt okozó testi sértés megállapíthatóságát a Kúria 3/2013. számú Büntető Jogegységi határozatának I.4. pontja részletezi.

III.4.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülmények helyes feltárása mellett a jogorvoslattal élő vádlottakkal szemben törvényes, a büntetési célok elérésére alkalmas, a büntetéskiszabási elveknek megfelelő, tett arányos büntetést szabott ki. A büntetéskiszabás során figyelemmel volt az egyéniesítés szempontjaira is. Az alkalmazott büntetések szükségesek, túl szigorúnak nem tekinthetők, ezért az enyhítésre irányuló védelmi jogorvoslatok egyik vádlottnál sem vezethettek eredményre. A büntetéskiszabás során a büntetőjog általános elveire, és az Alaptörvényből fakadó alkotmányos követelményekre is figyelemmel kell lenni. „A büntetéssel történő jogkorlátozásnak meg kell felelnie az arányosságnak, a szükségszerűségnek és az ultima ratio elveinek”. (1214/B/1990 AB határozat) A szankció arányossága azt is jelenti, hogy a hasonló tett elkövetőit hasonló büntetéssel kell sújtani az elkövetett tethöz, és a bűnösség mértékéhez is viszonyítva, de az arányosság vizsgálata a sérelemnek, a kárnak, a bűnösség fokának, valamint a bűncselekmények súlyának az egybevetését is feltételezi. Az arányosság jelenti a tett arányosságot, de a büntetésnek az elkövető személyiségéhez is igazodnia kell. Az egyéniesítés azonban nem sértheti a bírói gyakorlat egységének elvét, amely a jogbiztonság és a törvény előtti egyenlőség szempontjából alapvető. Ennek megfelelően a hasonló súlyú bűncselekményekre, illetve hasonló személyi körülményekkel jellemzett elkövetőkkel szemben nem szabad lényegesen eltérő szankciókat alkalmazni. A felülbírált ügyben az idézett büntetéskiszabási elveknek a bíróság döntése alapvetően megfelel, azzal, hogy a büntetések inkább enyhék, súlyosításra azonban a vádlottak terhére bejelentett ügyészi fellebbezés hiányában nem kerülhetett sor.

Az elsőfokú bíróság törvényesen döntött az egyéb, a büntetőjogi felelősséghez közvetlenül és közvetetten kapcsolódó járulékos kérdésekben is.

IV.

A kifejtettakra figyelemmel a Debreceni Ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 371. § (1) bekezdés alkalmazásával - helytálló indokai alapján is - a fellebbezéssel érintett vádlottak tekintetében helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban felmerült bünyügyi költséget a Be. 381. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

Debrecen, 2016. április 27.

Dr. Elek Balázs sk. . Hágér Tamás sk. . Bakó József sk.
a tanács elnöke előadó bíró

bíró

ZÁRADÉK: A Debreceni Törvényszék 9.Fk.161/2015/42. számú ítélete a másodfokú határozat folytán I. r., ifj. II. r., fk. III. r., VI. r. és VIII. r. vádlottak vonatkozásában jogerőre emelkedett és a VI. r. és VIII. r. vádlottakkal szemben kiszabott, próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetések kivételével végrehajtható.

Debrecen, 2016. április 27.

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül
tisztviselő